

Autor(ka): Bc. Romana Zvolánková
Obor: AJn-Přn-SZn
Datum odevzdání posudku: 30. 4. 2021
Vedoucí diplomové práce: Ing. Štěpánka Chmelová, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce

Znalosti o neživé přírodě u žáků základních škol

Práce obsahuje 75 stran textu, 5 stran příloh a cituje 64 literárních pramenů.

Hodnocení obsahové stránky práce:

Diplomová práce se zabývá zjišťováním znalostí žáků základních škol z oblasti neživé přírody. Neživá příroda je mnohdy učiteli i žáky opomíjená, ale přesto velmi důležitá pro komplexní pochopení přírodovědného učiva.

Literární část práce popisuje obecně gramotnost, více se věnuje právě přírodovědné gramotnosti, zmiňuje mezinárodní testování přírodovědné gramotnosti. Popsáno je také začlenění neživé přírody ve vzdělávacích oblastech dle RVP ZV. Oceňuji doplnění i o stručný rozbor učebnic na téma neživé přírody. Poslední teoretická část se týká popisu a významu didaktických testů v pedagogickém výzkumu. Literární část práce cituje mnoho zdrojů včetně zahraničních a podává tak základní informace k tématu. Literární část je psána čtivou formou, logicky na sebe navazuje a čtenář se tak dozví základní informace k danému problému.

K zajištění cílů práce byla zvolena metoda použití didaktických testů. Původním záměrem práce bylo provádět testování osobně ve školách u žáků 9. tříd. Bohužel situace v souvislosti s epidemií Covid-19 toto neumožnila. Autorka tak musela změnit metodiku testování na testování v on-line prostředí. Nevýhoda tohoto testování znalostí je samozřejmě jakési zkreslení výsledků, což vytýkám, ale v dané situaci nešlo testování bohužel udělat jiným způsobem. Protože byl problém s testováním u 9. tříd (např. příprava na přijímací zkoušky, distanční výuka), byl nakonec testován celý 2. stupeň pro zajištění většího souboru dat. Autorka vytvořila jiný vhodný didaktický test. Didaktický test je tedy sice autorský, ale otázky byly převzaty z uvedených publikací testových úloh a při tvorbě testu dostaly přednost úlohy, které ověřují znalosti již získané v předchozích ročnících ZŠ. Protože primárním cílem bylo po změně metodiky zjistit znalosti napříč celými ročníky 2. stupně, didaktický test má vlastně výpovědní hodnotu o míře fixace přírodovědného učiva z 1. stupně základní školy. To by bylo zajímavé v práci ještě okomentovat a rozvinout. O tom napovídá i celková úspěšnost testu a vyrovnané výsledky jednotlivých ročníků. V metodice práce je mimo jiné výborně detailně popsána i konstrukce didaktického testu a jeho vyhodnocení.

Chválím za velký soubor získaných dat - testování se zúčastnilo 1043 žáků z 12 krajů České republiky. V práci jsou položeny a zodpovězeny celkem tři výzkumné otázky. Výsledky didaktických testů jsou v práci přehledně zpracovány, zobrazeny do tabulek, grafů a adekvátně statisticky vyhodnoceny. Doporučuji nehodnotit výsledky podle krajů, protože početně se jedná o nevyrovnané soubory, jak sama autorka píše v diskuzi. Diskuze náležitě hodnotí výsledky, porovnává výsledky s podobnými výzkumy a diskutuje položené výzkumné otázky. Práce obsahuje také zajímavý přepis rozhovoru s učitelkou základní školy o problematice

tématech při výuce neživé přírody. Zajímavé téma k pedagogické diskuzi vyplývající z rozhovoru je právě stěžejní geologie pro 9. ročníky ZŠ.

Závěr práce komentuje celkové shrnutí práce. Literární seznam obsahuje bohatou citovanou literaturu. Aplikovaný didaktický test je zobrazen i jako příloha.

Z pozice vedoucího této práce chválím autorčin přístup, samostatnost a nasazení při řešení této výzkumné práce.

Hodnocení formální stránky práce:

Po formální stránce je práce na výborné úrovni, splňuje všechny náležitosti kladené na tento typ prací. Stylistické a gramatické chyby se zde téměř nevyskytují. Práce je členěna do obvyklých kapitol. Literární zdroje jsou v práci adekvátně citovány a v seznamu literatury jsou uvedeny všechny použité literární zdroje. Výsledky jsou přehledně zobrazeny v tabulkách a grafech.

Závěr:

Předložená diplomová práce splňuje všechny požadavky kladené na diplomové práce na Pedagogické fakultě JU, cíle práce byly splněny, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Čím si vysvětlujete malou úspěšnost u otázek z oblasti Voda-vzduch-půda (Obr. 30, str. 57)?
2. Jakými způsoby by bylo možné žákům zatraktivnit učivo neživé přírody?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: výborně

Podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 30. 4. 2021

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------------	---------	-------------	-------	-----------